

Afdeling Friesland

11 en 30

Waterschap Tjongercompagnonsvaarten

ontdek
jouw
verhaal

MEDEDELINGENBLAD 107
jaargang 27 nr. 3-juli 2022

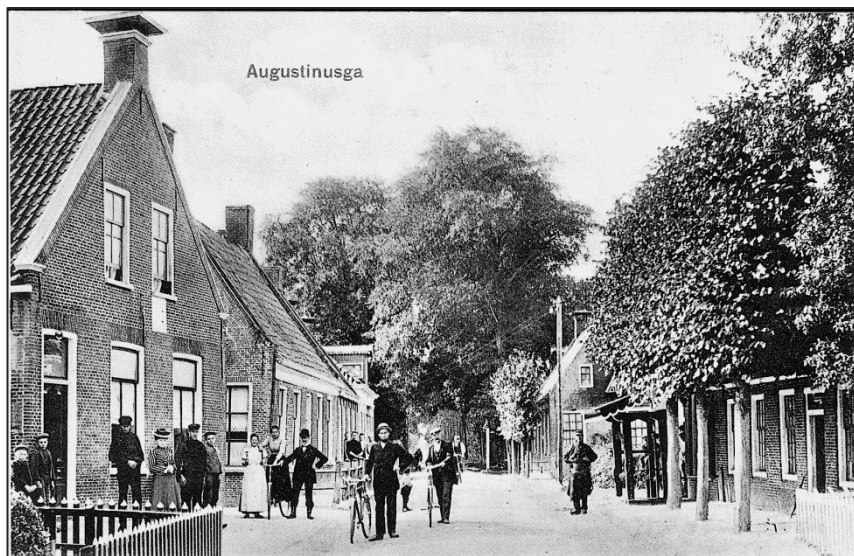
HUWELIJKSAANVRAAG

door Mattie Bruining-Hoeksma te Surhuisterveen

Op zoek naar familie van mijn man, de Veenstra's kwam ik op de site Delpher.nl krantenartikelen tegen met de naam S. J. Veenstra. Hij had samen met twee vrienden in 1884 een advertentie geplaatst met een oproep voor huwelijkskandidaten.

— Een nieuwe huwelijksadvertentie leest men in een Friesch blaadje, van den volgenden inhoud:
„Huwelijksaanvraag van drie jongelingen, jeugdigen leeftijd, aan niet onbemiddelde burgerdochters van 20 à 27 jaar oud. Zij die belangstellen komen aan huis bij dengene, dien zij verkiest. Zondags niet te spreken. S. J. Veenstra, K. K. Kats, S. S. Tjoelker. Augustinusga”.

Zaanlandsche Courant 16-2-1884. Bron: delpher.nl

Augustinusga in 1903. Foto: S. Sanders en zoon. Uitgever: J.G. Couperus. Tresoar, Fries Fotoarchief

Ik vermoed dat het origineel gestaan heeft in *Hepkema's Courant*, maar dat heb ik niet kunnen vinden. Wat wel leuk is, is dat dit bericht door heel het land in kranten heeft gestaan. Men vond het blijkbaar een opvallende manier om een vrouw te vinden. Het artikel stond onder andere in de *Schiedamsche Courant* van 7 februari 1884, de *Middelburgsche Courant* van 7 februari, de *Heldersche en Nieuwedieper Courant* (archief Alkmaar) van 8 februari, de *Ter Neuzensche Courant* van 9 februari en de *Hoornsche Courant* van 13 februari.

De *Ter Neuzensche Courant* vermeldt het zo:

— Eene nieuwe huwelijksadvertentie leest men in een Friesch blaadje van den volgende inhoud:
Huwelijksaanvraag
 van drie jongelingen, jeugdigen leeftijd, aan niet onbemiddelde burgerdochteren van 20 à 27 jaar oud. Zij, die belang stelt, kome aan huis bij dengene, dien zij verkiest. Zondags niet te spreken.
 S. J. Veenstra.)
 K. K. Kats.) Augustinusga.
 S. S. Tjoelker.)
 't Schijnt, dat men in dit schrikkeljaar met het geijkte „discretie verzocht en verzekerd” wil breken, terwijl bovendien deze manier „liefst met portret” overbodig maakt. De dames kunnen in levenden lijve hun tweede ik in spe gaan zien.

Bron: *delpher.nl*

De *Middelburgsche Courant* begint met een Latijns citaat: o tijden, o zeden!

O tempora O mores! In een Friesch blad leest men:
Huwelijksaanvraag
 van drie jongelingen, jeugdigen leeftijd, aan niet onbemiddelde Burgerdochteren van 20 à 27 jaar. Zij, die belangstellen, komen aan huis bij dengene, dien zij verkiest. Zondags niet te spreken.
 Volgen de namen van een drietal helden die of geestig meenen te zijn of geen ander middel weten om een vrouw te krijgen. Van hooge achting voor de vrouwen en het huwelijk getuigt de annonce niet.

Bron: *delpher.nl*

Prachtig om dit zo te lezen, maar dan begint mijn onderzoek. Is deze S. J. Veenstra de voorvader van mijn man? Om dat uit te zoeken kijk ik op allefriezen.nl wie er nog meer met die naam, initialen en huwbare leeftijd in Augustinusga of omgeving woonde.

Er waren drie opties:

1. Steffen Jans Veenstra, geboren op 18 juli 1851 te Buitenpost als zoon van Jan Wijtzes Veenstra en Marijke Steffens de Vries. Hij was in januari 1884 32 jaar. Hij verhuist echter, volgens het bevolkingsregister, in 1877 naar Burum en in 1878 naar Munnekeziel. Hij heeft niet in Augustinusga gewoond en komt niet in aanmerking.

2. Sjoerd Jans Veenstra, geboren op 31 juli 1860 te Surhuizum als zoon van Jan Hepkes en Trientje Andries Poelstra. Hij was in januari 1884 23 jaar. Volgens het bevolkingsregister verhuist hij in 1872 met zijn ouders naar Doezum. Komt dus ook niet in aanmerking.

3. Dan blijft voorouder Sjoerd Jans Veenstra over. Zoon van Jan Melles Veenstra en Riemkje Folkerts Bruining (het blijkt uit mijn onderzoek dat Jan en Riemkje dezelfde voorouders hadden, Folkert Taekes en Aukje Sjoerds). Sjoerd werd geboren op 11 okt. 1856 te Augustinusga. Hij was in januari 1884 28 jaar.

Hij had toen blijkbaar nog geen verkering.

Hij trouwde op 16 mei een jaar later met Geertje Berends Boon. Zij was een dochter van Berend Feikes Boon en Tettje Feikes Kraayinga en kwam uit de Peebos/Doezum. Hemelsbreed niet ver van Augustinusga. Ik ben benieuwd of zij op de advertentie had gereageerd of dat ze elkaar bij de 'straatveiling' hebben ontmoet.

Het onderzoek gaat verder naar K.K. Kats. Dit is wat sneller gevonden. Ik kom maar één met deze initialen tegen, Klaas Kornelis Kats, geboren op 7 aug. 1854 te Augustinusga, als zoon van Kornelis Gabes Kats en Sjoukje Abrahams de Vries. Hij was in januari 1884 29 jaar.

Hij trouwde op zijn 40e in 1895 met Duifke Eits Jongsma, dochter van Eit Fokkes Jongsma en Lysbet Lefferts Rinzema.

Dan zoek ik nog S.S. Tjoelker. Tjoelker is een echte 'Stienger namme', alle Tjoelkers vinden hun oorsprong van de boerderij de Tjoele tussen Augustinusga en Buitenpost.

Ik vind twee personen, broers, met de initialen S.S. te weten Sjoerd Sijtzes Tjoelker, geboren op 24 feb. 1864 te Buitenpost, zoon van Sijtze Sijtzes Tjoelker en Hendrikje Sjoerds Schutter. Deze Sijtze Tjoelker heeft trouwens dezelfde voorouders als mijn man Jelle Bruining, via zijn andere opa.

Sjoerd is in januari 1884 19 jaar, een beetje te jong als vriend van de anderen volgens mij.

Ik denk daarom dat zijn oudere broer Sijtze Sijtzes hier meer voor in aanmerking komt, hij is geboren op 4 mei 1861 en is in januari 1884 23 jaar. Dat past beter bij de andere twee vrienden. Hij trouwt op 6 jan. 1906 met Teetske Bouius, dochter van Uilke Gerrits Bouius en Geeltje Kornelis Nieuwenhuis.

Ik kan alleen maar raden naar de setting waarin deze advertentie is opgesteld, misschien een oudjaarsfeestje of een zondagse ontmoeting na kerktijd. 's Middags was er vaak het wandelen door het dorp en op de uitkijk staan naar een mooi meisje. De jongens waren 28, 29 en 23 jaar. Ze zochten daarom een meisje tussen de 20 en 27 jaar. De jongste was dan bedoeld voor Sijtze en de oudste mocht niet ouder zijn dan 27, dan was ze niet ouder dan de andere beide jongens.